75 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 120. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЧЕРВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 26, 1968 No. 120. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 25 червня 1968

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ ПОГОДЖУЄТЬСЯ змінити своє становище та схвалити більйонові видатки на те, щоб створити нові варстати праці та зменшити число безробітних. Президент Джансон не погоджується на цей 4-річний плян, згідно з яким впродовж чотирьох років треба б видати 10.3 більйона дол. на створення нових варстатів праці. Гомфрі вислав листа до голови Міської Коаліції Джана В. Гарднера, в якому заявив, що добре є пропозиція сенатора демократа з Пенсилвенії Джозефа С. Кларка видатки у фінансовому році, який зачнеться 1-го липня 1968 року, суму 2.4 більйона дол. на те, щоб створити працю для тих безробітних, які довший час її не мають.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАПИСАВ ЛИСТА до свого однорічного внука Линдона Нуджента, в якому заявив, що через нього він має краще зрозуміння для всіх дітей, батьків та внуків. Президент написав, що краще розуміє значення зміни генерацій, маючи цього одно-річного внука, який, може, колись прочитати цього листа свого діда, і не зможе його вповні зрозуміти. Дідусь бажає своєму внукові і всім дітям життя без жаху війни, без убозтва, без недуг, без внутрішнього невдоволення і без таких умов, коли батько не може бути присутній на відзначенні народин своєї дитини. Батько Президентового внука Патрік Нуджент перебуває у В'єтнамі на фронті як летун.

УНІВЕРСИТЕТ СТЕЙТУ ВІРДЖІНІЯ запляну вав видати всі папери й документи першого американського президента Джорджа Вашингтона. Ціле видання цих паперів і всієї письмової спадщини Юрія Вашингтона має обіймати 75 томів і воно має бути здійснене впродовж 20-ох років — до 1988-го року. Очолює редакцію теперішній редактор Юніверсіті оф Іллиной Пресс д-р Доналд Джексон. Він сказав, що повне видання всього того, що залишив по собі Ю. Вашингтон, „дозволить нам пізнати його як людину, а не як статую, що стоїть в парку". Досі не звертали більшої уваги на письмову творчість першого президента ЗСА і героя національної революції.

ОРЕГОНСЬКИЙ СЕНАТОР МАРК О. ГЕТФІЛД здивував численних політиків, коли заявив, що підтримує кандидатуру віце-президента Ніксона. Це було несподіванкою тому, що давніше сенатор Гетлі заявляв, що він буде підтримувати того демократичного кандидата на президента, який є проти війни у В'єтнамі.

КОЛИШНІЙ ДИРЕКТОР КРАЙОВОГО ІНСТИТУТУ в справах лікування серця д-р Доналд Фредеріксон передбачає, що пересаджування серця в найближчих роках буде частішим, але воно і надалі буде дуже коштовне. Тепер воно коштує коло 50,000 дол. Він гадає, що щороку може буде принаймні 10,000 американців пересаджувати серця, і що коштуватиме принаймні 500,000.000 дол. щороку. Майкл Каспарак, якому було вже серце в січні пр. в шпиталі в Стенфордському університеті в Каліфорнії і жив після операції 15 днів. Його лікування коштувало 28,845 дол., денно пересічно по 1,900 дол. Тепер кошти пересаджування серця платять дослідні наукові фундації, забезпечення інституції і приватні особи своїми пожертвами, а лікарі працюють, звичайно, задармо.

У СВІТІ

КОМУНІСТАМ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВДАЛОСЯ знову пійматися в засідку 400-особове з'єднання південно-в'єтнамського війська. Заатакувавши його одночасно з різних сторін скорострільним вогнем і ручними гранатами, комуністи вбили 44 південно-в'єтнамських вояків та ранили понад 70. Коли наспіла відсіч і ворог втік, він залишив 41 вбитого та кілька крісів совєтського типу.

В ЛАТИНСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ ПАРИЖУ, що була тереном найбільш нагальних демонстрацій студентів та інших анархістичних груп і їх сутичок з поліцією, кандидували в минулу неділю до французького парляменту 13 кандидатів. Всі — за винятком двох — дістали менше, як 10% голосів, і тому відпали — два залишились до вужчих виборів в найближчу неділю. З них міністер справедливости Рене Капітан дістав 16.388 голосів, а комуніст Бернар Гульон 5.708.

ЛИВАНСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ заперечення, наче б його колишній міністер закордонних справ д-р Чарльс Малік дав був свою згоду належати до Міжнародного Комітету, який задля відбудови й забезпеки християнських святих пам'яток на горі Сіону в Єрусалимі. Вістка, що названий видатний арабський діяч погодився бути в одному комітеті разом із жидівським посадником Єрусалиму Теді Коллеком, сильно схвилювала арабський світ.

КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД ПОЛЬЩІ РІШИВСЯ відсвяткувати 50-річчя постання польської держави. Польські комуністи довго надумувалися, бо під час тих святкувань прийдеться буде промовчати одного з творців польської держави в 1918 році, Йосифа Пілсудського, що його комуністична преса представляла завжди, як найбільшого реакціонера, „фашистського" диктатора й ворога робітничих кляс.

ІЗРАЇЛЬ РОЗПОЧАВ будувати нафтопровід, який лучитиме безпосередньо порт Елят в затоці Акаба і порт Аскальон над Середземним морем. Той нафтопровід матиме у простій лінії 160 миль довжини. Він коштуватиме круглo 200 мільйонів долярів і буде готовий до вжитку рівно за один рік.

АМБАСАДОР БРИТАНІЇ В ОН ЛОРД КАРАДОН передав генеральному секретареві Об'єднаних Націй У Тантові протестаційного листа від свого уряду — проти нових обмежень комунікаційного руху між Гібральтаром і територією Еспанії. Еспанія не визнала висліду плебісциту, що його британські власті перевели були в минулому році в Гібральтарі: більшість мешканців Гібральтару висловилась за залишенням його під адміністрацією Британії. Гібральтар належить до Британії від 1713 року, але Еспанія вимагає повороту того порту й скельної фортеці до держави, від якої відірвано є нею.

КОМПАРТІЯ У ПОЛЬЩІ ОПРИЛЮДНИЛА обширний комунікат, виготовлений комуністичним „спецом" від жидівських справ Андржеєм Вербляном про віднищення партії й уряду в Польщі до жидів. Перед останньою світовою війною було в Польщі 3.500.000 жидів, залишилось їх тепер коло 30.000. Верблян твердить, що вони мали „поганий вплив" на все польське суспільне й культурне життя та що, становлячи тільки 9% населення, становили 22-26% в керівному партійному апараті й на видатних державних становищах. Все ж, Верблян заперечує, наче б „антисіонізм" був ідентичний з „антисемітизмом".

Президент домагається реєстрації зброї та дозволів для її власників

Вашингтон. — Президент Джансон 24-го червня переслав Конгресові звернення, в якому домагається, щоб Конгрес схвалив законопроєкт про примусову реєстрацію всієї ручної пальної зброї, власники якої мусіли б мати дозволи (ліцензії) на її посідання. Президент вже вдруге звертається до Конгресу в справі гострішої контролі зброї, бо бачить, що публічна опінія підтримує його в цій справі, висилаючи листи до Білого Дому та до членів Конгресу після того, як 5-го червня вбито в Лос Анджелесі сенатора Роберта Ф. Кеннеді, а 4-го квітня застрелено негритянського провідника д-ра Мартина Лютера Кінга. 25-го червня Уряд переслав до Конгресу відповідний законопроєкт в цій справі, який є дещо гострішим від проєкту, що його вже вніс сенатор демократ із Массачусетс Джозеф Д. Тайдінгс. Реєстрація зброї дозволить ЕфБіАй контролювати пальну ручну зброю, якої тепер має бути в руках американців від 50-ох до 100 мільйонів. В середу 26-го червня Сенатська Правнича Комісія має зайняти становище до цих проєктів, і тоді можна буде знати, яка доля чекає цієї проєкти в Конгресі. У своєму зверненні Президент підкреслив, що в 1967 році доконано 7,700 вбивств пальною зброєю, а в 1966 році — 6,500. В минулому році було поранено зброєю 55,000 випадків, в 1966-му році — 43,000; збройних пограбувань було в 1967 році 71,000, а в 1966 році — 60,000. Президент вірить, що реєстрація зброї та дозволи для її власників зменшать число повинних злочинів.

Поліція закрила Місто Воскресіння у Вашингтоні, заарештовуючи 300 осіб

Вашингтон. — 24-го червня поліція закрила так зване Місто Воскресіння, яке збудували члени Кампанії Вбогих Людей, і в якому 500 демонстрантів постійно перебували, домагаючися, щоб Конгрес і Уряд зробили щось для поліпшення долі вбогих людей. Це місто було збудоване на державній площі. Дозвіл на перебування на цій площі недалеко пам'ятника Лінкольнові був скінчився, і представник Уряду продовжив його до 23-го червня. Мешканці цього міста не хотіли добровільно опустити його, і тоді поліція їх розігнала, заарештовуючи при цьому провідника демонстрантів пастора Ралфа Дейвіда Ебернеті, який є наступником вбитого пастора д-ра Кінга, та коло 300 тих, які не були залишили „Міста Воскресіння". Посадник Вашингтону негр Волтер Е. Вашингтон визначив поліційну годину, щоб не допустити до заворушень, від 9-ої години ввечорі до 5:30 вранці. Міська поліція збільшена військами Крайової Гвардії в числі 900 вояків та армійськими відділами, які стоять в поготівлі, щоб на випадок потреби не допустити до заворушень.

Конгрес схвалив проєкт про 5 вільних від праці триденних кінців тижня

Вашингтон. — 24-го червня Сенат схвалив законопроєкт, згідно з яким федеральні працівники мали б мати 5 вільних від праці триденних кінців тижня. Цей проєкт прийняла давніше Палата Репрезентантів, і його вислано до підпису президента Джансона. З цього проєкту зможуть скористати і мільйони інших робітників, які здобудуть собі на це право під час нових контрактів про працю. Якщо Президент підпише цей законопроєкт, то він мав би обов'язувати від 1-го січня 1971-го року. Конгрес схвалив День Колюмба як державне свято „вільне від праці, і його мають відзначити другого понеділка в жовтні. Крім цього на понеділок перенесені ще такі свята: народини Вашингтона, Меморіяльний День і День Ветеранів. День Праці відзначається вже тепер в перший понеділок вересня. День Вашингтона мають відзначувати третього понеділка в лютому, а тому, Меморіял День останнього понеділка в травні, а День Ветеранів четвертого понеділка в жовтні. Таким чином в жовтні були б аж три триденні вільні від праці кінці тижня. Новий Рік, День Незалежности (4-го липня), День Праці, День Подяки і Різдво будуть відзначені так, як досі.

На Союзівці відбулося відкриття хлоп'ячого табору

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Тут, на цій оселі УНСоюзу відбулося в минулу неділю, 23-го червня 1968 р. відкриття хлоп'ячого табору, який триватиме впродовж трьох тижнів, до 13 липня, після чого розпочнеться таборування дівчат. Відкриття відбулося на таборовій площі, коло будинку „Львів", під щоглою з національним і американським прапорами. Таборовики станули перед щоглою разом зі своїми виховниками й відспівали американський та український національні гимни, після чого о. парох Любомир Гузар перевів молитву при співучасті таборовиків. Після цього управителька табору пані Зиновія Пиріг привітала учасників табору; вказала їм на присмності, які їх ждуть у таборі та на обов'язки, які слід виконувати. На її запрошення головний секретар УНСоюзу Ярослав Падох привітав учасників табору з їх батьків від Управи Українського Народного Союзу та вказав на традиційне, постійне піклування УНСоюзу українською дітворою. Літні дитячі табори на Союзівці є одним із важливих засобів УНСоюзу плекати фізичне і духове здоров'я нашої дітвори й прив'язати її ще за дитячих років до своєї громади.

Сьогорічним табором під проводом пані Пиріг та під її керівництвом учасниками табору опікуються сестрички Христя Принада, Марта Кузьмович, Марта Бохенська, Марія Іськів і Ірина Демидик та братчик Василь Рудик. Таборовики стоять під постійною й дбайливою духовою опікою о. пароха Л. Гузаря.

ІТАЛІЯ МАЄ НОВИЙ УРЯД

Рим. — Християнсько-демократичний сенатор і кол. прем'єр Джованні Леоне склав новий уряд, який складається з самих тільки християнських демократів і безпартійних фахівців. Це уряд меншости, однак соціялі-демократи обіцяли підтримувати його у вирішних голосуваннях. Криза уряду в Італії тривала неповна місяць, відколи прем'єр Альдо Моро зголосив димісію. Новим міністром закордонних справ став Джузеппе Медічі.

НАТО заявляє солідарність з Західньою Німеччиною в обороні Берліну

Рюкявік, Ісляндія. — 15 міністрів закордонних справ усіх членських держав Атлантійського Союзу (НАТО), зібрані на що-піврічній конференції Ради НАТО, заявили свою солідарність в обороні Західнього Берліну проти нових затій комуністичної Східньої Німеччини, підюдженої та підтримуваної Совєтським Союзом. Рада НАТО засідала в столиці Ісляндії в минулий понеділок і вівторок. На вівторок передбачувались наради спеціяльно в справі загрози, що її становить щораз пobільшувана совєтська воєнна флота на східніх водах Середземного моря. Державний секретар Дін Раск заявив, щоЗСА і ввесь Західзахід гають до покращання взаємин із СССР і його сателітами, але водночас звернув увагу на провокаційні совєтські маневри біля берегів Норвегії на посилювання воєнної фльоти СССР на Середземному морі та на нове загострювання відносин довкола Берліну. Східня Німеччина, очевидячки з апробатою ввого збоку Москви, наклала в минулому тижні обов'язок на всіх, що їдуть до Західнього Берліну, або від нього на Захід, мати східньо-німецькі візи з високою оплатою, і так також наклала підвищені оплати за всякий крам. Щоб дістатись до Західнього Берліну з Заходу — треба переїхати широку на 110 км. смугу Східньої Німеччини. Держави НАТО включно з Західньою Німеччиною вже проголосили відплатні заходи проти східньо-німецьких подорожних, особливо комуністичних службовиків. Рада НАТО заявила також готовість переговорювати з СССР і підлеглими йому сателітами в т. зв. Варшавського пакту про обопільне зменшення збройних сил в Середній Европі.

Північний В'єтнам відкидає пропозицію щодо проголошення перемир'я

Париж. — Голова північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туї, промовляючи на форумі Товариства англо-американської преси, рішуче відкинув суґестію, щоб проголосити у В'єтнамі воєнне перемир'я. З такою суґестією виступили однаково демократичний кандидат на президента ЗСА, віце-президент Гюберт Гомфрі, як і Папа Павло VI. Названий комуністичний ватажок не назвав за іменем нікого, але підкреслив, що про „всі інші справи, які цікавлять обидві сторони", можна буде говорити щойно тоді, коли ЗСА припинять бомбардування будь-якої частини Північного В'єтнаму, як також „усі інші ворожі акти". Він знову відкинув вимогу, щоб Північний В'єтнам погодився на звуження з свого боку воєнних дій у відповідь на припинення американських налетів. Хуан Туї ствердив, що 9 теперішніх засідань Паризької конференції не принесли ніякого позитивного висліду. Він заперечив теж натяки різних воєнних американських діячів, наче б в перерви під час офіційних засідань і приватні розмови між членами обох делеґацій були будь-яким поступом у переговорах. Він твердив, що в тих приватних розмовах заторкували зовсім аполітичні справи, як вигоди в готелю, погода, харчі, прогулянки і т. п. Коментатори звертають увагу, що недавно Хуан Туї відкинув суґестію, щоб він дав „пресову конференцію для західньої преси" чи виступав у Товаристві Англо-американської преси, а тепер сам зголосив таку охоту, „значить йому залежить на тому, щоб приєднати до своїх поглядів західню опінію. Всю вину за невдачу Паризької конференції він скинув на ЗСА.

Москва все ще лякається демократичних реформ у Чехословаччині

Прага. — Совєтські проводири не визбулися ще своїх „страху й сумнівів" щодо лібералізаційного курсу нової партійної політики в Чехословаччині — заявив голова чесько-словацької делеґації, яка вернулася з подорожі до Москви, президент парляменту в ЧСР Йосиф Смрковскі. Чеські делеґати намагалися з'ясувати причини і суть демократизаційного курсу в Чехословаччині. Вони виясняли совєтським проводирям — Леонідові Брежневу, Миколі Підгорному й Алексеєву Косигінові — що від 1948 року, коли введено в ЧСР комуністичний режим, настали великі зміни і треба було перевести ревізію зроблених помилок та шукати нових шляхів, якими можна б надолужити втрати, особливо в економіці. Ця нова дійсність, тверділи чеські комуністи, вимагає „демократичної, харизматичної і популярної концепції соціялізму не тільки в економіці, але й у громадському й політичному житті, де соціялізм мусить надати права й вольності однаково одиницям, як і цілому суспільству". Чеські комуністичні делеґати поінформували своїх московських „товаришів", що чеський уряд і чеська компартія рішили допустити до активної участи в політичному житті не тільки членів компартії але й інші верстви та групи. Названий чеський президент парляменту, голова чеської делеґації до СССР, твердив, що його московські розмовці виявили „толерантну" поставу. За повідомленнями західніх кореспондентів з Москви — большевики приймали чеську делеґацію дуже холодно, обмежившись до куртуазійно-формальних фраз.

71 особа вбита і 130 поранених під час футбольних змагань в Буенос Айресі

Буенос Айрес, Арґентина. — На великому стадіоні Ель Естадо Монументаль, який може помістити 100,000 осіб, відбулися футбольні змагання між найкращими дружинами копаного м'яча Ріо да Ля Плята і Бока Джуньйорс, і після закінченої гри 90,000 глядачів почали виходити зі стадіону. Та прихильники однієї дружини запалили часописи та кидали їх на своїх противників, що товпилися біля виходу. Внаслідок цього виникла паніка, в якій згинула 71 особа, а 130 осіб були поранені, з чого кількадесять тяжко. Президент Арґентини Онґанія відвідав стадіон після катастрофи. Це найбільша трагедія в історії футболу в Арґентині, але найбільша футбольна трагедія в світі була в 1964-му році в Лімі в Перу, де згинули 350 осіб під час змагань Перу з Арґентиною.

БЕНКЕТ У ЧЕСТЬ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА ТА СЛУЖБА БОЖА З ЙОГО УЧАСТЮ БУДУТЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ 20 І 21 ЛИПНЯ

Філядельфія. — Тут з Митрополичої Канцелярії інформують, що з нагоди відвідин Первоієрарха Української Католицької Церкви Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа архиєпархії та двох єпархій в ЗСА, у Філядельфії заплянувані дві великі події: бенкет на пошану Архипастиря в суботу, 20 липня, та Служба Божа з його участю в неділю, 21-го липня. Бенкет відбудеться у великій балевій залі готелю Венджаміна Франкліна при Чеснут і 9-ій вулицях, а Свята Літургія буде відправлена у Спектрум Арена при Савт Брод і Патісон вулицях о год. 11-ій перед полуднем.

МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У КОНГРЕСІ ТА СВЯТКУВАННЯХ В ЕДМОНТОНІ

Філядельфія. — З Митрополичої Канцелярії інформують, що Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА ВПреосв. Амвросій Сенишин цього тижня виїде до Едмонтону в Альберті, Канада, щоб взяти участь у IX Конгресі Українських Католиків Канади та у врочистостях, зв'язаних з привітаннями та участю в тому Конгресі Первоієрарха Української Католицької Церкви Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа.

Відзначення Тижня Поневолених Народів в Ню Йорку відбудеться цього року в Центральному Парку

Як нас інформує інж. Михайло Шпонтак, голова Прихильників Антибольшевицького Бльоку Народів в ЗСА (ПАБНА), маґістрат м. Ню Йорку на особисту інтервенцію сенатора Метю Троя, голови Комітету Тижня Поневолених Народів в Ню Йорку, дозволив відзначити Тиждень Поневолених Народів цього року в неділю 14-го липня ц. р. в Бенд Шел, Центральний Парк.

Учасники відзначення Тижня Поневолених Народів зберуться на розі 5-ої евеню та 59 вулиці (готель „Плаза"). Очолені американськими ветеранами та представниками поневолених народів з національними прапорами зібрані відійдуть о год. 9.15 зорганізовано до катедри св. Петрика і вислухають Богослуження, яке в намірені поневолених народів відправиться цього ж ранку. Відповідну проповідь виголосить о. Роберт І. Ганнон, кол. президент Фордгам університету та автор біографії кардинала Ф. Спелмана.

Після Богослуження учасники свята відмаршують до Бенд Шел в Центральному Парку, де відбудеться антибольшевицька маніфестація.

На промовців на цій маніфестації запрошено цілий ряд політичних діячів, кандидатів на президента ЗСА обох партій, провідника професійних спілок Джорджа Міні, конґресменів Джералда Форда, Тадеуша Дульського, Лестера Волфа, Едварда Патена, Леонарда Фарбстайна, голову УККА проф. Л. Добрянського та багатьох інших.

Під час маніфестації відбудеться також мистецька частина, в якій з української сторони виступить танцювальна група СУМА „Верховинці", мистецьким керівником якої є хореограф Олег Гензa, та мистецькі сили інших поневолених народів.

Маніфестація проходитиме під кличем „В обороні неускореничх" з підкресленням браку людських та цивільних прав в московській імперії, в якій ще й досі проводиться геноцид над поневоленими народами.

Нова книжка про участь українських католицьких єпископів у Другому Ватиканському Соборі

Ню Йорк. — На днях появилася друком нова книжка англійською мовою про участь українських католицьких єпископів у Вселенському Соборі, що відбувся в роках 1962-1965 в Римі. Книжку написав та приготовив д-р Володимир Душник, редактор англомовних видань УККА, який був акредитованим кореспондентом на Вселенському Соборі, як редактор „Українського Квартальника".

Д-р Володимир Душник

Книжка д-ра В. Душника, яку видало Наукове Товариство ім. Шевченка, називається „Українська Католицька Церква на Вселенському Соборі, 1962-1965", має 192 сторін друку, включаючи 26 ілюстрацій на мистецькому папері, вживаних Владик та їх діяльності в Римі і поіменний індекс. Багато матеріялу в книжці присвячено самому Вселенському Соборі та окремо виступам українських католицьких єпархій у вільному світі, включаючи найновіші статистичні дані, взяті з таких джерел як „Аннуаріо Понтифіціо". Багато статтей, репортажів та коментарів в українській пресі присвячених Верховному Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого та його номінації до гідности кардинала в січні 1965 року.

Мистецьке оформлення книжки виконав знаний мистець Богдан Титла. Книжка має Каталогове Число Конгресової Бібліотеки та була видрукована в друкарні „Свобода".

Книжка являється одинокою і найбільш детальним реєстром участи українських католицьких єпископів у Вселенському Соборі й тому надається до американських католицьких та публічних університетських бібліотек. Ціна приблизна $3.00 та $5.00 в твердій оправі. Книжку можна замовляти в адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Природна реакція

У виборах до французького парляменту минулої неділі виграла політична партія де Ґолля. Хоч остаточно обрано тільки 155 послів до 487-членного парляменту, а 332-ох виберуть щойно в наступну неділю у тісніших виборах, нема вже сумніву, що партія де Ґолля буде в новому парляменті сильнішою, аніж була в останньому, що його де Ґолль розв'язав під час гострої внутрішньої кризи в минулому місяці. Програли дещо комуністи, але найбільше програли центрові й ліві партії, які разом із комуністами були в опозиції до режиму де Ґолля. Виграли де-ґоллісти, що йшли під французьким трикольоровим прапором, протиставивши його червоному комуністичному й чорному анархістичному прапорам.

Французькі виборці проявили здорову й природну реакцію на безвідповідальні авантури, демонстрації, „окупування" університетів та фабрик і вуличні заворушення, що їх робили підбурені аґітаторами студенти разом з великоміським шумовинням. Комуністи, які спершу начебто були заскочені тими страйками й демонстраціями, мерщій приєдналися до них і перехопили керму в свої руки, зрозумівши, що на упадку режиму де Ґолля можуть виграти тільки вони, комуністи. Тому слушно сам де Ґолль заявив, що єдиною альтернативою до його правління є „тоталітарний комунізм". Вправді центрові й ліві демократичні партії відхрещувались від спілки з комуністами, але створилась така ситуація, в якій не вони становили головну силу проти режиму де Ґолля, а комуністи, вони ж, центрові й ліві демократи, опинились у хвості комуністів.

Маючи до вибору „народний фронт" з участю комуністів, громадянську війну чи режим де Ґолля з запорукою спокою і порядку, французький виборець вибрав де Ґолля. Це ще не розв'язує остаточно проблеми Франції, бо невідомо, що буде, коли не стане самого де Ґолля з його величезним престижем. Але це дає промовисту відповідь комуністам і анархістичним авантурникам. Треба признати комуністичному щоденникові „Л'Юманіте" чуття реалізму, коли він ствердив: „кожна барикада, кожне спалене авто приспорило партії де Ґолля сотні тисяч голосів".

Ніде у світі люди не люблять анархії. А приклад дійсности, яка запанувала в країнах, що в них комуністи прийшли до влади, жахає всіх, як загроза катастрофи.

Партійна література

У кожній розвиненій країні світу є десятки літератур: наукова, релігійна, технічна і т. д., в тому числі й белетристика, що її традиційно звемо красним письменством. У кожній країні існує також партійна література, є партійні письменники, але їх ніхто не змішує з письменниками- мистцями слова. Тільки в Совєтському Союзі реакційний режим далі вимагає, щоб красне письменство у всіх підкорених народів було „ґвинтиком великого пролетарського діла", за висловом В. Леніна.

Літературна творчість — це крайньо індивідуальний процес. На творця красного письменства впливає рідний народ, історія свого народу, його боротьба, поразки й досягнення, літератури інших країн світу. У свою чергу мистець силою слова й ідей також впливає на оточення, якщо його творчість є дійсно талановитою, мистецькою. В СССР режим не визнає талантів, коли вони не йдуть на службу режиму. Сотні українських письменників знищила за півстоліття Москва тільки за те, що вони відкидали партійність у літературі, були чи хотіли бути письменниками свого народу, а не трубадурами чергових комуністичних гасел.

Після найкоротшої „відлиги" по смерті Сталіна — Москва щодалі міцніше затискає на руках письменників кайдани партійщини. „Шкода, що дехто з наших співвітчизників ладен вірити брехні облудної буржуазної пропаґанди. Завдання письменників - комуністів — розвінчати буржуазні наклепи" . . . — пролунав заклик на останніх партійних зборах письменників у Києві. — „Наші вороги за кордоном силкуються порушити єдність комуністичної партії й совєтського народу, партії і творчої інтеліґенції. Ми не допустимо до цього! Партія це наш розум, наша совість" . . . „Літературна Україна" з 18 червня, після тижневої мовчанки, повідомила про перебіг зборів письменників з 12 червня, на яких „учасники піддали осудові окремі прояви аполітизму, ідейної нечіткости в творах окремих письменників".

Москва далі вимагає від українських письменників бути партійними рупорами, а не творцями літератури українського народу. Вона далі домагається партійної літератури, що суперечить основним засадам творчости, самому поняттю мистецтва.

В. Ткач

ЗНОВУ НАПРУЖЕННЯ ДОВКОЛА БЕРЛІНУ

Від того часу, як у коаліційному уряді Західньої Німеччини, поруч партії християнської демократії, беруть участь соціялісти на чолі з віце - канцлером і міністром закордонних справ Віллі Брандтом, німецька зовнішня політика приклала чималих зусиль в напрямку відпруження стосунків з державами комуністичного бльоку, включно з СССР. Для цього вжито низку заходів, що їх можна вважати за великі поступки збоку Німеччини.

Насамперед треба згадати про заяву західньонімецького уряду щодо т. зв. зречення від ужиття сили супроти східніх сусідів. Далі проголошено за недійсне т. зв. Мюнхенське домовлення з 1938 року, яким Судетський край відривалося від Чехо - Словаччини і прилучалося до німецького райху. Заяви багатьох німецьких політичних груп, а в тому числі й міністра Брандта, про якщо не визнання, то „респектування", аж до укладення мирного договору поміж Німеччиною і колишніми альянтами, кордонів з Польщею на Одрі-Ніссі. Відмовлення від т. зв. „доктрини Гальштайна", згідно з якою Західня Німеччина не утримує дипломатичних зносин з тими державами, які визнали Німецьку Демократичну Республіку, себто комуністичну східню зону. (Свого часу, коли Югославія визнала режим східньої зони, Західня Німеччина зірвала дипломатичні зносини з Юґославією. Два місяці тому ці зносини відновлено. Нав'язано також дипломатичні зносини з Румунією, яка визнає Німецьку Демократичну Республіку). І, врешті, хоч німецька зовнішня політика й далі вистерігається перед будь - яким потягненням, яке могло б означати „визнання" другої (комуністичної) німецької держави, уряд в Бонні вже не відмовляється від „ділових" зносин з урядовими установами східньої зони.

Згадані зусилля німецької політики не дали великих результатів. З усіх держав-сателітів лише Румунія пішла на встановлення дипломатичних зносин з Західньою Німеччиною. З Чехо-Словаччиною відбулася лише виміна торговельними місіями, а надії на нав'язання дипломатичних зносин після впровадження у Празі курсу „демократизації" покищо не виправдалися: очевидно, під тиском Москви речники чехословацької зовнішньої політики ставлять низку нездійсненних передумов, зокрема визнання Бонном існування другої німецької держави.

В Угорщині й Болгарії новий курс західньонімецької політики не натрапив на прихильний відгук, а в Польщі і слухати не хочуть про нормалізацію стосунків з Західньою Німеччиною, доки ця остання не визнає беззастережно й дефінітивно кордонів на Одрі - Ніссі.

Та найбільше розчарування спіткало міністра Брандта в Москві: без перебільшення можна твердити, що в міру того, як Бонн збільшував свої зусилля, щоб зблизитися з СССР, зростав аґресивний тон Кремлю, що настирливо обвинувачує Західню Німеччину в імперіялізмі, реваншизмі й неофашизмі. Всі ці громи Москви слухняною луною повторюються в Східньому Берліні.

Великим досягненням нової східньої політики Бонну можна вважати відновлення дипломатичних зносин в Юґославією, наслідком чого буде пожвавлення торговельних і культурних стосунків поміж обома державами. Нормалізація відносин саме з Юґославією має ще й тому велике значення, що цю останню вважають за свого роду провідника серед тих східньоевропейських комуністичних держав, які мають тенденцію „унезалежнитися" від СССР. Уже говорять про „трикутник" Юґославія - Румунія - Чехо-Словаччина, до якого мали б пізніше прилучитися Угорщина й Болгарія.

Але всі ці пляни можна здійснити тільки при умові відсутности протидії збоку Москви. Саме тоді, коли міністер Брандт проводив успішні розмови з юґославським міністром закордонних справ Нікезічем і мав авдієнцію у маршала Тіто, Москва завдала дошкульного удару по всій німецькій політиці відносно Сходу: 11 червня уряд комуністичної Німеччини впровадив візи для громадян Західньої Німеччини не тільки на в'їзд до східньої зони, але й на транзит з території Західньої Німеччини до Берліну, і навпаки. Запроєктовано також впровадження транзитного мита для довозу товарів до Берліну і навпаки. Цим непомірно збільшується ізоляція Берліну, що його називають форпостом західньодемократичного світу на Сході.

Холодна війна довкола Берліну — не новина. В 1948 році світ був свідком бльокади Берліну, що її вдалося перебороти встановленням дуже коштовного „повітряного мосту". Від того часу комуністична влада Східньої Німеччини з допомогою і за явною ініціятивою Москви справляла чимало труднощів Заходові у його зусиллях опанувати західню частину Берліну. Вершком тих заходів було збудування „муру ганьби", щоб унеможливити втікачам із східньої зони переходити на Захід.

Чути голоси, які твердять, що на цьому витівки німецьких комуністів не скінчаться і що можна передбачати повторення спроби з 1948 року щодо встановлення повної бльокади Берліну. Бо за комуністичною Німеччиною, безумовно, стоїть Москва. Ця ж остання — після того, як створилась тяжка для неї ситуація в Чехо - Словаччині, і після того, як ситуація у Франції устабілізувалась — потребує далі сіяти неспокій і непевність у країнах Західньої Европи. Чи це значить, що ми стоїмо напередодні нової проби сил поміж Заходом і Сходом довкола Берліну?

Однак, сьогодні справа виглядає інакше, ніж це було тоді, коли Кремль викликав напруження міжнародних відносин довкола Берліну. Можна бо сподіватися, що цим разом Захід і передусім Західня Німеччина зареагу-

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Р.

ЕВРОПЕЙСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗУАДК МАЄ ДІЯТИ ДАЛІ

(1)

Президент Злученого Українського Допомогового Комітету, д-р Володимир Ґалан, після своєї подорожі по країнах Латинської Америки, прибув до Европи, як делеґат американських кредитівок і брав участь в нарадах британських кредитівок у Лондоні. Цю нагоду д-р Ґалан використав на те, щоб зустрітися з українською громадою в Лондоні, а пізніше відвідати Европейське Представництво ЗУАДК в Мюнхені.

Проблема Европейського Представництва ЗУАДК на СКВУ

Під час нарад Комісії суспільної опіки на СКВУ вирнула проблема дальшого існування Европейського Представництва ЗУАДК. Уже тоді всім учасникам нарад цієї комісії було відомо, що ЕП опинилося в дуже скрутній фінансовій ситуації і тільки негайна допомога української спільноти, зокрема в ЗСА і Канаді, може відвернути його ліквідацію.

Крім д-ра Ґалана, голови цієї комісії, за негайну матеріяльну піддержку для ЕП висловилася більшість делеґатів, а канадійська делеґація заявила готовість висилати для ЕП кожномісячно по 600 долярів. Дотепер цієї обіцянки Канада, а зокрема референтура суспільної опіки при Секретаріяті СКВУ, не виконали.

Екзекутива ЗУАДК вирішила закрити ЕП

Після СКВУ, де справи ЗУАДК, а особливо його Европейського Представництва не були належно вирішені, президент ЗУАДК д-р В. Ґалан, у порозумінні з членами Екзекутиви, вирішив зліквідувати ЕП до кінця 1967 р. Таке рішення заскочило не тільки дирекцію та працівників ЕП (які протягом довгих років старалися за всяку ціну зберегти цю установу коштом жертвенної праці і за мізерну винагороду, набагато нижчу від платні некваліфікованого робітника в німецьких підприємствах), але й всю українську громаду в Західній Европі.

Тоді яскраво виявилось, що українська громада високо цінить діяльність ЕП і повністю розуміє потребу його існування. Представники наших Церков, наукових і майже всіх громадських установ, ряд чільних громадян підписали листа до Екзекутиви ЗУАДК в Філядельфії, в якому заявили, що для всієї української спільноти в діяспорі було б великою шкодою, коли б ЕП зліквідовано.

„Нам відомо, — сказано в тому листі, — як багато осіб, в тому числі заслужених громадян, хоча б за кілька останніх років, одержало поважну допомогу на оплату мешкань, меблів, домашнього устаткування, на лікування і т. п."

В цьому листі подається цілий ряд інших мотивів, чому конче треба зберегти ЕП, і підкреслюється, зокрема, що „в майбутньому саме організації з міжнародним статусом, який має ЗУАДК, зможуть виконати ще дуже важливу ролю. Якщо йдеться тільки про порівняльно невеликі матеріяльні засоби для втримання ЕП, яких Екзекутива не посідає, то вважаємо, що українська громадськість в країнах вільного світу, а особливо в ЗСА і Канаді, має за обов'язок підтримати ЕП".

На вістку про ліквідацію ЕП негайно зареаґував архипастир скитальців, Преосвященний владика Кир Іван Бучко. Він вислав до Екзекутиви ЗУАДК телеграму і листа, в якому рішуче висловився проти ліквідації ЕП. Владика підкреслював великі заслуги ЕП для скитальців і з'ясовував конечність його дальшої діяльности. Бо, писав Владика, „Европейське Представництво ЗУАДК — це єдина українська установа з міжнародним статусом, що повинна заступати інтереси всіх українців перед міжнародними чинниками і використовувати міжнародні фонди для потребуючих".

У цій самій справі до Екзекутиви ЗУАДК звернувся листовно президент УНР, Микола Лівицький, а голова Виконавчого Органу УНРади, д-р Атанас Фіґоль, який перебував у той час в ЗСА, з'ясував потребу зберегти ЕП в Мюнхені під час особистої зустрічі з д-ром Ґаланом. За конечність продовжувати діяльність ЕП висловився в своїх листах представник Високого Комісара ОН у Західній Німеччині А. Торґенсен і голова Добровільних Аґенцій Е. Льоренсен.

Під впливом цих голосів Екзекутива ЗУАДК на своєму засіданні в листопаді 1967 р. вирішила тимчасово не припиняти діяльности ЕП. З допомогою для ЕП прийшов Український Народний Союз, призначивши 1,000 долярів, а також УККА — 500 дол.

Отже, загрозу ліквідації ЕП на якийсь час відсунено, але його фінансова база залишається дуже хиткою. Від централі ЗУАДК одержує ЕП 260 дол. на місяць, але за таку суму неможливо втримувати бюро і оплачувати працівників. При таких фондах годі провадити ефективну діяльність.

(Далі буде)

ГОЛОС ЧИТАЧА

О. Ольжич послідовник Е. Маланюка?

У статті „Евген Маланюк" (фраґмент із „Щоденника"), „Свобода" з 24 травня 1968 р., автор її п. Віктор Приходько написав дослівно: „Отже Ольжич був, власне, одним із послідовників Евгена Маланюка".

З думкою п. Приходька тяжко погодитись. Справа в тому, що я знав особисто й дуже близько О. Ольжича (О. Кандибу) від часу його приїзду з совєтської України. Був я також у добрих відносинах з родиною О. Олеся. Знав про відношення Ольжича до різних людей і був свідком його росту як поета, науковця й політичного діяча. Під час його праці в 30-их рр. у Природничому Музеї Відня він жив у мене. По моїм виїзді до Канади ми, хоч і не часто, листувались.

Мав я також приємність знати і великого поета, сл. п. Е. Маланюка. Познайомився з ним (також з поетами Драґаном, Гривою, Гомзиним і ін) в Празі 1924 р., а потім зустрічався з ним і в Подєбрадах. З Е. Маланюком деколи листувався. Останні його листи з 1966 року. В них він нарікав на безсоння і просив все відложити й писати спогади.

Все те, що вгорі, написане для упевнення, що пишу на основі знання згаданих людей і обставин.

Здається, ще в перші роки студій О. Ольжича в університеті він пильнував за з'явою нових творів українських поетів, розповідав про прочитане, а захоплювався творами Ю. Липи і знав напам'ять його твори із збірки „Суворість". Ці, власне, твори й були, на мою думку, тими, які збудували поета Ольжича. І тому дослідники творчости Ольжича мусять мати на увазі творчість Ю. Липи.

Ольжич читав, і не один раз доводилось чути від нього про творчість не тільки українських поетів, його сучасників, а також про твори чеських і московських поетів. Про це можуть докладніше знати д-р О. Лащенко та пані Галина Лащенко.

В журналі „Вісник" (суспільно - політичний місячник, орган ООЧСУ) за травень 1968 р. на стор. 24 надруковано „Із поезій Юрія Липи (1900-1944)" декілька віршів. Там же читаємо: Евген Маланюк пише: „Пройшов би ще десяток літ, і пам'ять про Липу-поета була б притьмарена напевно... Без Липи - поета трудно уявити собі останнє півстоліття т. зв. літературного процесу".

Ці пару речень Е. Маланюка немов би побічно стверджують значність поета Ю. Липи і мою думку, що Ольжич - поет був під впливом творів поета Липи.

Павло Маценко
Роблін, Канада

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Про „Свободу" у В'єтнамі

Вш. Панове!

Цим листом хочу висловити Вашому Видавництву свою щиру подяку за постійне пересилання англомовного додатку „Свободи" до В'єтнаму для мене протягом усього часу мого там перебування.

Велику радість справляло мені одержування „Свободи", що її наші гелікоптери доносили мені навіть до ліній гарячих боїв.

Не завжди рясний в'єтнамський дощ і рясний, як дощ, ворожий обстріл дозволяли мені спокійно прочитати або бодай переглянути милу посилку. Але факт, що держу в руках українську газету, хоч буваю нечітку, бо залиту водою і захляпану болотом (в періоди дощів всі ми були від ніг до голови в болоті) давав мені задоволення, що хтось на другім боці плянети, крім моїх батьків, пам'ятає про мене.

Я перебув звичну дорогу для важче поранених — шпиталь у В'єтнамі, далі шпиталь у Японії, а тепер уже піднюйоркський шпиталь, де „вилизуюся" з поранень.

І звідсіль шлю Вам подяку від себе і всіх товаришів зброї, українців, що на різних відтинках в'єтнамських фронтів (коли про такі доводиться говорити) збройно продовжують чини нашої славної УПА, поборюючи червоного ворога.

Напевно всі ці мої товариші, одержуючи „Свободу", переживають такі самі милі хвилини, як я їх переживав, коли тримав у руках цей речевий доказ прихильности української громади до свого вояка.

Щирий Вам привіт!

Лев Ласовський
сержант американських збройних сил

МОСКОВСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ ПРО СУЧАСНЕ ЗАКАРПАТТЯ

Кореспондент московської „Комсомольской Правди" побував, як турист, на Закарпатті. Його прізвище Ю. Файбишенко, однак, як розповідає в числі з 18 червня, він мусів „добре вслухатися в мову", щоб усе зрозуміти. Для нього українське Закарпаття це „родіственная славянская земля". Зміг він побувати на Ужгородщині, в місцях, куди не всіх туристів допускають. З його розповіді постає така картина Закарпаття (без згадок про колгоспи тощо): Сучасний Хуст — „це малесеньке містечко з вузенькими вуличками і похмурими високими будинками". „В Хусті є костел, уніятська і православна церкви", однак, невідомо, котра з них відчинена. У маленькому ресторанчику „циганське тріо до півночі грає „Чардаш" і „Черемшину", а по півночі всі відвідувачі гуртом співають старих пісень . . . Співати вміють там всі, від великих до малих". Майже всі дахи в Хусті з плоскої черепиці. На туристичній базі запровадили незвичайний спосіб будити вранці сонних мандрівників: по коридорах швидко проходять два мужчини й жінка і голосно співають „Гей, дубу-дубу, дубу зелененький!", спочатку повільно, а під кінець у шаленому ритмі. Мукачів з околицями „увесь потопає в зелених садах". На Закарпатті тепер „живуть представники 25 національностей, зберігаючи свої власні традиції; тут люди гордяться своїм краєм, зберігають пам'ять про своє минуле." Інструктор туристичної бази В. Оринчак на деяких галявинах „розповідав несусвітні історії", на жаль, про їх зміст кореспондент не згадав, лише в кінці зазначив: „Ці туристичні стежки надовго запам'ятаються кожному з нас".

Валентин Мороз

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

За згодою Видавництва журналу „Сучасність" передруковуємо з чисел 3-6 цього журналу звернення до депутатів Верховного Совєту Української ССР, написане одним із діячів української науки — істориком Валентином Морозом. Цей документ поширений у відписах на Україні. Публікуємо його без будь-яких правописних змін чи мовних виправлень. Редакція

(I)

ДЕПУТАТАМ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР

від політичного в'язня МОРОЗА ВАЛЕНТИНА, незаконно осудженого в Луцькому, 20 січня 1966 року.

Погоня закінчилась. Втікач вийшов з кущів. „Здаюсь, не стріляйте! Зброї не маю!" Переслідувач підійшов майже впритул, діловито відтягнув затвор автомата і одну за одною всадив три кулі в живу мішень. Пролунало ще дві черги: то два інші втікачі, які теж здались, були розстріляні. Тіла винесли на шосе. Вівчарки лизали кров. Як завжди, жертви привезли і кинули біля воріт табору, на пострах іншим. І раптом трупи заворушились: двоє були живі. А стріляти вже неможливо: кругом люди.

Це не початок детективної повісті. Це — не історія про втікачів з Бухенвальду чи з Колими. Це сталось у вересні 1956 р., вже після того, як 20-ий з'їзд осудив культ особи, а критика сталінських злочинів ішла повним ходом. Все написане тут може підтвердити Альгідас Петрусявічус, що знаходиться в таборі № 11 у Мордовії... Він залишився живим. Два інші — Лорентас і Юрша — загинули. Такі випадки були буденним явищем.

Неширокою смугою витягнулась з заходу на схід зелена Мордовія. Зелена на карті, зелена насправді. Серед слов'янського моря — острівець звучних мордовських назв: Віндрей, Явас, Потьма, Лямбір. У північно-західному куті — Мордовський державний заповідник. Тут царить закон, полювання суворо заборонене. Але є ще один, не позначений ні на яких картах, де полювати можна круглий рік. На людей. Коли б склали точну карту Мордовії, південно-західній кут її довелося б поділити на квадрати, розгороджені колючим дротом і всіяні сторожовими вишками. Це мордовські політичні табори — край колючого дроту, вівчарок і полювання на людей. Тут, між колючими дротами, виростають діти. Їхні батьки після служби косять сіно і копають картоплю. „Папа, был шмон? А что ты нашел?" Потім вони підростуть і засвоять першу житейську мудрість цих країв: „Лагерь — это хлеб". За зловленого втікача видають пуд муки. В алданських таборах було простіше: якут приносив голову і одержував порох, сіль, горілку. Як у даяків острова Борнео, тільки голову приносили не вождеві, обвішаному намистами з людських зубів, а майорові чи капітану, який вчився заочно в університеті і читав лекції про законність. У Мордовії від такої традиції довелось відмовитись: надто близько Москва. Потрапить чого доброго такий трофей до рук іноземного кореспондента — спробуй довести, що це фальшивка, вигадана жовтою пресою.

Трьох литовців розстріляли, хоч вони не були присуджені до розстрілу. Ст. 183 КК дозволяє карати за втечу трьома роками ув'язнення, а стаття 22 КК УРСР навіть забороняє „завдавати фізичних страждань або принижувати людську гідність" в'язнів. Суд Литовської РСР (суверенної, згідно з конституцією держави) дав дозвіл кагебістам утримувати їх в ізоляції — не більше. Україна — теж суверенна, згідно з конституцією, держава, яка має навіть представництво в ООН. Її суди осуджують тисячі українських громадян і . . . висилають їх за кордон. Небувалий в історії прецедент: держава висилає в'язнів за кордон. Може, Україна не має місця для таборів, як князівство Монако? Проте знайшлося ж місце для семи мільйонів росіян, — а от для політв'язнів-українців немає місця на рідній землі. Тисячі українців вивезли на Схід — і їх поглинула сіра безвість. Поглинули льохи Соловків, піски Мангишлаку, потім сталінські „стройки" — піраміди 20-го століття, що пожерли мільйони рабів. Везли не тільки в арештантських вагонах — „добровільно" переселених теж пожирає русифікаторська м'ясорубка на безмежних просторах Сибіру та Казахстану, і вони назавжди втрачаються для української нації. Там, де заходить сонце, первісні народи розміщали Країну Мертвих, звідки не повертаються. В майбутніх українських легендах така країна буде розміщена на Сході.

Рівень цивілізованості суспільства визначається тим, наскільки воно турбується про долю своїх громадян. Катастрофа в бельгійській шахті засипала кількадесять італійців емігрантів. Італія вибухнула протестами, посипались урядові ноти, запити в парламенті. На Україні теж є парламент — Верховна Рада УРСР. Я не знаю, чи є там люди, які пам'ятають про своє право робити запити урядові. Я не знаю, чи пам'ятають ці люди про якінебудь права депутата, крім права підносити руку при голосуванні. Але я знаю, що Верховна Рада УРСР — найвища влада на Україні, згідно з конституцією. Вона доручила одній з підлеглих інстанцій — КДБ — заарештувати, судити і розпоряджатись дальшою долею людей, звинувачених в „антирадянській діяльності". Давайте, шановні депутати Українського Парламенту, хоч раз проженемо дрімоту, відкладемо на бік розмови про свиноматок, бетономішалки та народногосподарський ефект використання суперфосфату. Хай вирішують ці проблеми спеціялісти. Давайте хоч раз облишимо Країну Солодких Позіхів, перенесемось у Мордовію і розберемось: а) хто ці люди, вирвані з нормального життя і віддані в безроздільне розпорядження кагебістів; б) кому передоручили долю цих людей.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

ПРОГРАМА ПЕРЕБУВАННЯ КАРДИНАЛА ЙОСИФА В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон, Канада. — Очолюваний д-ром М. Снігуровичем Діловий Комітет опублікував таку програму перебування Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа в Едмонтоні та його участи у IX Конгресі Українців Католиків Канади в тому місті:

П'ЯТНИЦЯ, 28-го червня 1968 р.:

Година 5:20 по полудні — International Airport
ПРИВІТАННЯ ЙОГО БЛАЖЕНСТВА КАРДИНАЛА ЙОСИФА в замовленій залі на летовищі з участю Владик, Духовенства, Представників Організацій, Представників Парохій, Представників Лицарів Колюмба і Молоді. Діти, себто дівчатка з першої кляси Рідних Шкіл передадуть Блаженнішому квіти. Хор відспіває Многоліттєвіє при вході та виході Його Блаженства. Від імені всіх Преосвященний Кир Ніл і опісля представить поодиноких Представників. З летовища ціла кавалькада авт переїде під палату нашого Преосвященного.

Година 6:20 ввечері — під палатою Преосвященного:
Молодь УКЮ, Пласту, СУМ та Рідних Шкіл, уставлена рядами, вітає Блаженнішого та кидає квіти під ноги, а знову маленькі дівчатка з першої кляси Рідних Шкіл передадуть квіти перед самим входом до палати.

Година 7:30 ввечері — долішня кімната в палаті:
Інтерв'ю з кореспондентами при телевізіях та радіопередачах.

СУБОТА, 29-го червня:

Година 9:30 вранці — Мекдоналд Готель:
ВІДКРИТТЯ ПЛЕНАРНОЇ СЕСІЇ IX. КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ ТА ПРИВІТ ВІД БЛАЖЕННІШОГО. (За порядком нарад Конґресу належить слідкувати у Програмовій Книжці.)

Година 6:0 ввеч. — Мекдоналд Готель, заля „Тонквін": Коктейл.

Година 7:30 ввеч. — там же:
Великий Бенкет у шану Його Блаженства Кардинала Йосифа Сліпого. Головний промовець — сам Достойний Гість. Господар бенкету — дост. суддя Найвищого Суду п. П. Ґрещук. Квитки вступу $25.00 від особи і по $10.00 для студіюючої молоді. Стрій темний. Чистий дохід призначений як ДАР ДЛЯ КАРДИНАЛА НА ДОКІНЧЕННЯ ЙОГО ВЕЛИКИХ ЗАДУМІВ.

Година 9:00 ввеч. — танкова забава у тій самій залі.

НЕДІЛЯ, 30-го червня:

Година 9:00 рано — Кларк Стадіон:
З'їзд вірних на площу Кларк Стадіону, що може помістити около 20.000 людей. Люди сідають на лавках; на траву не вільно входити. Члени Ділового Комітету будуть розпродувати пам'яткові жетони зі знимкою Кардинала. Їм до помочі буде молодь з УКЮ, Пласту і СУМ.

Година 10:00 рано — там же:
СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА, яку відслужить Блаженніший Кардинал Йосиф у співслуженні українських Владик та дияконуванні священиків у наміренні Української Церкви та Українського Народу. Під час Богослужби будуть ходити збірщики з „тацами".

Година 3:00 по пол. — Джубілі Авдиторія:
ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ. Урочисте привітання Кардинала та його промова. Програмки можна буде набути ури вході до залі в ціні $2.00 від дорослих та $1.00 від молоді.

ПОНЕДІЛОК, 1-го липня:

Година 11:00 рано, Мекдоналд Готель, заля „Ельдорадо": Кінцева сесія IX. Всеканадійського Конґресу УКК та закриття.

Година 4:00 по пол.:
Зустріч єпархіяльних священиків з Його Блаженством. Місце буде подане своєчасно до відома.

ВІВТОРОК, 2-го липня:

Година 6:00 по пол.:
МОЛЕБЕН в Катедрі св. свщ. Йосафата та зустріч громадянства з Його Блаженством.

СЕРЕДА, 3-го липня:

Цілий день. Зустріч Блаженнішого з нашою молоддю на єпархіяльній оселі Вобман. Неучасники табору привезуть свою молодь автами на цю зустріч.

ЧЕТВЕР І П'ЯТНИЦЯ, 4 і 5-го липня:

Ці дні остаються до диспозиції Кардинала та для відпочинку.

СУБОТА, 6-го липня:

Прощання Кардинала на летовищі перед від'їздом до Саскатуну.

ЗНОВУ НАПРУЖЕННЯ ДОВКОЛА БЕРЛІНУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ють енерґійніше на комуністичні провокації. Політично-урядові кола в Бонні з притиском заявляють, що вони з усією рішучістю протидіятимуть натискові зі Сходу, підготовляючи низку конкретних протизаходів та вимагаючи від держав Заходу конкретної підтримки. Також уперше західньонімецькі політики відверто обвинувачують Москву, як справжнього ініціятора акції, виконуваної за посередництвом своїх комуністичних ставленців у східній зоні.

Як здається, не тільки Бонн, але й провідні держави західнього світу здобудуться цим разом на більш рішучі протизаходи. Про це свідчить хоч би заява президента Джансона, який приобіцяв повну підтримку для Західньої Німеччини і для Берліну.

Звичайно, „протизаходи" — ще не означають „гарячої" війни. Але Захід має досить засобів, щоб у ділянках політично - дипломатичній і господарській дати гідну відповідь к о м у ністичним провокаціям. Якщо на таку справді енерґійну відповідь Захід здобудеться, то можна думати, що Москва піде у відступ, і тоді нова криза довкола Берліну не викличе рішального зудару поміж силами Заходу і Сходу.

„ТИЖДЕНЬ КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО" У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ, Канада. — Як уже інформовано, з нагоди відвідин Первоієрарха Української Католицької Церкви в Вінніпеґу, посадник цього міста Степан Дзюба проголосив тиждень від 21-го до 28 червня 1968 „Тижнем Кардинала Йосифа Сліпого". З цієї нагоди і в тій цілі він видав проклямацію, в якій сказано:

ПРОКЛЯМАЦІЯ

ТОМУ, ЩО право на свободу думки, совісти і віроісповідання є підставою вільного і демократичного громадського ладу;

І ТОМУ, ЩО це основна справа, щоб уряди, організації та окремі громадяни з усіх сил підтримували духа порозуміння, пошани, толеранції та приязні в ділянці віровизнання та здійснювали його;

І ТОМУ, ЩО релігійні установи міста Вінніпеґу виконують життєво-важливу ролю у скріплюванні духових і моральних цінностей у нашій спільноті та було б побажане, щоб кожний громадянин дав свою повну підтримку Церкві, яку обрав собі;

І ТОМУ, ЩО Українська Католицька Церква в Канаді відзначує у Вінніпеґу перші відвідини Первоієрарха Української Католицької Церкви, Його Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого;

ТОМУ, Я Степан Дзюба, посадник Міста Вінніпеґу, закликаю кожного громадянина брати повну участь у своїй власній церкві і зокрема взиваю всіх наших громадян, що є членами Української Католицької Церкви, щоб вони взяли активну участь у святкуванні перших відвидин у Канаді Первоієрарха Української Католицької Церкви, Його Еміненції Кардинала Йосифа Сліпого, у Вінніпеґу у днях від 21 до 27 червня 1968.

І ТОМУ Я ЦИМ ПРОГОЛОШУЮ дні від 21 до 28 червня 1968
„ТИЖНЕМ КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО".

Дано у Вінніпеґу, Манітоба, у дні 21 червня Р. Б. 1968.

Степан Дзюба
Посадник

„Боже, спаси Королеву!"

І ЗНОВУ ТАБОРИ...

Незадовго закінчується шкільний рік, і більшість українських батьків призадумуються над вакаціями для своїх „потіх" і для себе. Питання, чи післати дитину до табору буде турбувати багатьох батьків. Вони були таборовиками, і тепер хочуть щоб їхні діти мали нагоду пізнати життя в гурті дітей свого віку.

Багато дітей у віці сімох і навіть шістьох років, є так розвинені, що можуть відбути вакації в таборі. Якщо батьки вагаються, мовляв, сумівський чи пластовий табір є за строгий для дитини, то є багато таборів при великих вакаційно - відпочинкових оселях, де немає такої „військової" дисципліни. Оселя Народного Союзу „Союзівка" дає дитині прекрасну можливість на відпочинок і підготовляє її до таборування в таборах наших молодечих організацій. В середовищі табору дитина, яка перший раз проводить вакації далеко від родинного середовища, не може „загубитись," вона багато чого навчиться там.

Але виникає інша проблема, коли родичі вирішили післати свою донечку чи синочка до табору. Численні родичі, більшість, це матері, і собі „вибираються" до дитячого табору. Вони часто їдуть на вакації близько до дитячого табору і не мають відпочинку, бо денно відвідують своїх „потіх". Відвідини батьків цінні, але не тоді, коли вони цілком зривають працю команді табору. Багато разів доводилось бачити мені, як „сестричці", як підчас зайнять, чи навіть під час обіду, батьки приходили виписати дитину з табору. Це було тоді, коли дитина вже привикала до таборового життя. Дитина, як з'явилась мати, просила її, щоб взяли її додому. Мама просила управу табору, щоб намовляла дитину залишитись. Що старанно команда збудувала, це мама своїм приїздом моментально знищила.

Батьки, якщо бажаєте дитині і собі відпочинку, не робіть частих відвідин. Пощо ж тоді табір?

Пам'ятаймо, що нам всім приємно тішитись пописом наших дітей на закінчення табору. Але як можна підготовити програму, коли мама випише дитину тоді, коли відбуваються зайняття до попису?

Хочу ще пригадати, що діти в таборі тішаться, коли дістають листи від батьків. Але батьки не повинні писати, що вони за донечкою чи синком тужать і проливають сльози, включно з песиком і котиком і сусідами. Такий лист роздразнює дитину і вона починає тужити і журитись. Кориснішe буде, коли батьки напишуть про те, що робить котик чи песик — це для дитини буде веселіше читати, ну і менше сліз зросить таборову мураву.

„Сестричка"

Боффало, Н. Й.

З ДІЯЛЬНОСТИ ОЖ ОЧСУ

Енерґійні пані з Об'єднання Жінок ОЧСУ в Боффало приготовили в неділю —5-го травня традиційну імпрезу Свячене для своїх членок, їх родин і українського громадянства. Свячене відкрила в залі Укр. Дому „Дніпро" о годині 2-ій по полудні голова ОЖ п. Катерина Мороз і попросила о. декана д-ра П. Івахова посвятити приготовані панями великодні страви. По посвяченні і виголошенні о. деканом святочної промови, п. К. Мороз привітала о. декана П. Івахова з недавно одержаним відзначенням Шамбеляна, та побажала нових успіхів в праці для Української Церкви і Укр. Народу. Присутні відспівали о. деканові многая літа, а почесна голова ОЖ п. Стефанія Мороз вручила йому від ОЖ різьблену великодню писанку, одержану з України.

Проф. Ніяґарського університету З. Саган оповів про великодні звичаї українського народу, пов'язані зі старими обрядами ще з дохристиянських часів..

Розвагову частину імпрези провела культурно-освітня референтка ОЖ п. Евгенія Луковська. Маленька Оксана Луковська продеклямувала вірш Сидоренка — „І ти воскреснеш", а старша Оля Луковська деклямувала „Воскресіння" — уляни Кравченко. Сумівська виховниця студ. Христина Була перевела виступ на залі хороводу дівчат в українських строях, які співали великодні гаґілки і веснянка, як Жучок, Подолянка, Посадила грушечку. Виконані молоддю точки програми зробили миле враження і їх оплескували присутні.

На внесок п. Т. Михаськова — пані М. Притула і А. Хутко перевели збірку на Визвольний Фонд, яка дала 67 дол.

Голова ОЖ п. К. Мороз подякувала о. деканові д-р П. Івахові і всім присутнім за участь в імпрезі, яку закінчено молитвою і відспіванням „Христос Воскрес".

С. К.

З діяльности Української Делеґації до ЦК АБН

1. Генеральний секретар японської секції Азійської Протикомуністичної Ліґи (АПАКЛ), проф. Й. Кітаока, повідомив: „Я прочитав з великою увагою заяву Л. Г. Лук'яненка, і вона мене глибоко зворушила, зокрема нелюдське і негідне трактування комуністами політичних в'язнів. Я постараюся розголосити цей документ в японських виданнях, щоб показати жорстоке наставлення совєтської Росії." Проф. Кітаока інформує, що один його співробітник перекладає цей документ на японську мову, що появиться в журналі „Фрі Верлд" і в інших періодиках.

2. Англійський журналіст Джон Ґрагам помістив в газеті „Івнінґ Стар" в Лянкашаєр з 28-го квітня 1968 року статтю про лист дружини С. Караванського до Брежнєва з проханням вбити її чоловіка, щоб скоротити його муки на засланні. Наведений повний текст цього листа, а також біографія Караванського з витягами деяких його стверджень про наступ російського шовінізму й імперіялізму на Україну. Ці матеріяли п. Ґрагам одержав з кругів АБН.

3. З Формози наспіла від Ку Ченґ-канґа — пресідника Світової Антикомуністичної Ліґи й предсідника китайської секції АПАКЛ — що він постарається розголосити документацію Л. Г. Лук'яненка в китайській пресі. П. Ку Ченґ-канґ пише: „Цей матеріял дає багато інформацій про безперервні злочинства поповнювані російськими комуністами, які допчуть підстанові свободи і людську гідність. Ми якнайбільше використаємо цю Заяву, щоб пробудити всіх опортуністів з їхніх ілюзійних мрій."

4. З Копенгаґи повідомляють, що на основі матеріялів одержаних від АБН, газета „Верлінґске Тіденде" в числі з 24-го квітня ц. р. помістила редакційну статтю, в якій обговорюється міжнародне значення України. В тій статті стверджується: „Російські комуністичні верховоди сквіють, коли думають про український визвольний рух. Найбільше небезпечною з усіх національних проблем Совєтського Союзу є українська проблема." Вже не раз ця найбільша денна данська газета, з накладом 300.000, поміщувала матеріяли прихильні до визвольних змагань українського народу.

5. Два відомі шведські учені-фізики — Тристар Нілсон і Ферсен Бельґрем — звернулися з протестним листом до „уряду" т. зв. УССР проти переслідування Евгенії Кузнєцової, яку окупанський режим в'язнив за її українську волелюбну діяльність.

авб

Комуністи лають канадійську дівчину за Україну

Монтреаль. — Учениця середньої школи, 16-річна Дебора Барнес в Ст. Лямберт, написала відкритого листа до совєтського англомовного пропаґандивного видання для закордону „Ню Таймс" з 21 лютого ц.р. „Український народ не має змоги говорити своєю рідною мовою зі страху перед росіянами". — писала вона, домагаючись змін. У відповіді редація московського „Ню Таймсу" накинулась на Д. Барнес та на Ліґу Визволення України, листівки якої та учениця читала і з яких довідалась правду про стан України. Газета „Монтреаль Стар" з 14 травня ц.р. надрукувала інтерв'ю з Деборою Барнес і зазначила, що між яких 100 листами у „Ню Таймсі" з нападами на Д. Барнес і між 80 листами, які вона отримала додому — не було жодного листа . . . з України, лише 3 листи з Росії. Листи - „відповіді" писали комуністичні пропаґандисти з Індії, Пакістану, з Канади, Сх. Німеччини тощо. Всі вони твердили, що в СССР неросійські народи не мають жодних перепон користуватись рідними мовами і т.д. Тижневик „Гомін України" з 8 червня поінформував, що молода студентка знає ціну тим „листам", тим більше, щов Канаді вийшла книжка І. Коляски — члена компартії, який викриває геноцидну мовну практику совєтської Росії в окупованій Україні.

Південний В'єтнам не прийме накиненого йому миру

Сайгон. — Прем'єр Південного В'єтнаму Тран Ван Гуонґ заявив, що Південний В'єтнам не прийме накиненого йому миру, без уваги на те, хто цей мир захоче підписати й Південному В'єтнамові накинути. Тран Ван Гуонґ, який в минулу неділю виголосив коротку публічну промову, не назвав за іменем З'єднаних Стейтів, але підкреслив, що „однаково наші приятелі як вороги мусять шанувати нашу суверенність" та що одиноко південно-в'єтнамський нарід покликаний рішати про свою долю. Та заява південно - в'єтнамського прем'єра віддзеркалює — за коментарями преси — занепокоєння тамошніх політиків і державних мужів, що Паризька конференція між ЗСА і Північним В'єтнамом не скінчилась таким порозумінням, що його тяжко буде Південному В'єтнамові прийняти. Однак Тран Ван Гуонґ, зорганізовані буддисти і католики сприяють проголошенню обома сторонами загального воєнного перемир'я. — Північний В'єтнам ставиться поки що неґативно до такої пропозиції. Американські й південно - в'єтнамські військові чинники зайняті головно обороною Сайґону проти ракетних атак комуністів, однак вони стверджують, що не можливо цілком виключити такі терористичні напади, бо не можна перешкодити, щоб групи терористів-партизанів переносили ручно складані ракети і ніччю вистрілювали їх з довкільної джунглі. В минулому тижні 140 комуністичних партизанів піддалися недалеко Сайґону, 30 склали зброю в китайській дільниці Сайґону, а 30 піддалися в провінції Джіядінь.

ПОДЯКА
ЩИРО ДЯКУЮ
РОДИНІ Д-РА ІВАНА ГАЛИЦЬКОГО
В PONTIAC, МІСН., ЗА ЩИРОСЕРДЕШНУ ОПІКУ ПО СМЕРТІ МОЙОГО МУЖА бл. п. ВІКТОРА ЦИМБАЛА.
Тетяна Цимбал

Марта Богачевська-Хом'як здобула докторат

Д-р Марта Богачевська-Хом'як

Ню Йорк. — Колумбійський Університет признав звання доктора філософії в галузі історичних наук Марті Богачевській-Хом'як. Водночас із цим, вона одержала свідоцтво про закінчення програми студій в Російському Інституті при Колумбійському Університеті. 29-го травня ц. р. вона успішно захистила свою докторську дисертацію на тему: „Серґей Н. Трубецкой: Студія російської інтеліґенції".

Д-р Богачевська - Хом'як закінчила студії в Пенсилвенійському університеті 1960-го року, де здобула ступінь бакалавра (Б. А.) і членство в Товаристві „Фай-Бета-Каппа". Наступного року вона здобула ступінь маґістра (М. А.) в Колумбійському університеті. Її маґістерська теза була друкована 1967 роу п. з. „Весна одної нації. Ураїнці у Східній Галичині 1848 р." (по-англійськи) в Бібліотеці Українознавства Наукового Товариств ім. Шевченка, як її число 19-те.

З 1964 року д-р Богачевська-Хом'як викладає на університетах в галузі історії Східної Европи: Спершу у Ферлі Дікінсон Університеті у Тінек, Н. Дж., а минулого року в Сітон Гол Університеті в Савт Орендж, Н.Дж. Недавно д-р Марта Богачевська - Хом'як підписала угоду з Манґеттен Коледж у Пурчез, Н.Й., де їй пропонують роботу викладача з рангою „асистент-професора".

Д-р М. Богачевська - Хом'як одружена з журналістом Ростиславом Л. Хом'яком. У них однорічна донька - Хом'як народилася в Сокалі, в Україні, в родині д-ра Данила і Ростислави Богачевських. Вона прибула до ЗСА 20 років тому.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ТУРЕЧЧИНА ПРИСТУПИЛА до реалізації пляну — збудувати міст понад Босфор і таким чином з'єднити европейську і азійську території турецької держави. Той міст над Босфором коштуватиме 30 мільйонів дол. і матиме 3.540 стіп простяжности. Тільки три мости у світі — всі три в ЗСА — мають більшу простяжність. Найбільшим є відкритий в минулому році міст Верещано у Ню Йорку, після нього йде міст „Золоті Ворота" в Сан Франсіско. Будуватиме міст над Босфором одна британська будівельна фірма, — половину капіталу дасть Туреччина, другу половину закордон.

У МАДЯРЩИНІ ДАДУТЬ БІЛЬШУ свободу письменникам і мистцям. Прем'єр Янош Кадар відвідав спілку мадярських письменників в її будинку і перевів 5-годинну розмову з групою найвидатніших мадярських письменників, поетів і критиків. Кадар признав, що тільки час може видати суд, які письменницькі напрямки й течії були правильні та які помилкові. Він заперечив, наче б письменники і мистці мусіли придержуватись постанов компартії.

В БОЛЮЧІ РІЧНИЦІ СМЕРТИ:
моєї Найдорожчої і Незабутньої ДРУЖИНИ
СВ. П.
СОФІЇ ҐАРАСЕВИЧЕВОЇ
та мойого єдиного СИНА
СВ. П.
АНДРІЯ ҐАРАСЕВИЧА
буде відправлена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
у вівторок, 4-го липня 1968 року
о год. 8-ій рано в українській католицькій церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.
Просимо про молитви усіх Знайомих і Близьких за спокій Душ Дорогих Померлих.
МИХАЙЛО ҐАРАСЕВИЧ — муж і батько з родиною

Замість квітів на могилу
сл. п. інж. РОМАНА РОНДЯКА
складаю 15.00 долярів
на Фонд Мати і Дитина.
Неоніля МЕЧНИК

Ділимося сумною вісткою з Членами ОбВУА, всіми Комбатантськими Організаціями, що 23-го червня 1968 р. відійшов у Вічність в шпиталі в Сиракюзах, Н. Й.
бл. п. Полковник ЮРІЙ КІВЕРЧУК
учасник Українських Визвольних Змагань 1917-1921 рр. Армії УНР, лицар Хреста Симона Петлюри і Воєнного Хреста, почесний голова Відділу ОбВУА в Сиракюзах, активний член місцевих українських національних організацій.
ПОХОРОНИ — в середу, 26-го червня 1968 р. з церкви св. Луки, а опісля на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.
УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА в СИРАКЮЗАХ, Н. Й.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в дні 21-го червня 1968 р. відійшов несподівано у Вічність у 70 році життя, наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДУНЬО і БРАТ
бл. п. Інж. ІВАН ТИМЧИШИН
старшина Української Галицької Армії
ПОХОРОН — в понеділок, 24-го червня 1968 р. на цвинтар Чіголм, Мінн.
Горем прибиті:
СОФІЯ — дружина
РОМАН — син з дружиною ПАТРИЦІЄЮ і дітьми — МАРКОМ і МАРІЄЮ
Брати з Родинами в Україні

Українка перемогла 5,300 учасниць конкурсу

Аллентавн, Па. — 18-річна українка, учениця середньої школи „Катасоква", співредакторка шкільної газети, член організації „Дочки Американської Революції", член УНСоюзу як і вся її родина, Марта Шеска, перемогла на конкурсі, спонзорованому „Гесс Департмент Стор" в Аллентавні і телевізійною станцією ВФІЛ у Філядельфії. Як і 5.300 учасниць конкурсу, учениць середніх шкіл, вона написала статтю на завдану тему „Важливість доброї поведінки для молоді", але з 15 фіналісток п-а Марта здобула найвищу нагороду конкурсу, яку можна назвати „мрією життя": вона поїде на 9-денну подорож до Гаваїв та інших островів і на один день до славного Діснейленду в Каліфорнії. Крамниця „Гесс" крім цього, дає їй ще одягу на 200 дол. і 100 дол. на „подорожні видатки", хоча вся мандрівка повністю оплачена. Крім того, наша переможця виступатиме через телевізію, на Святі Квітів, буде головною особою на показі мод і про неї з'явиться репортаж у відомому жіночому журналі „МекКол". П-а Марта Шеска є однією з найкращих студенток своєї школи, цікавиться літературою, сама пише, активно виступає в дискусійному шкільному клюбі і в драматичному гуртку. Здається, що всі дороги їй стеляться до наукової кар'єри, або журналістики, в якій вона напевно не забуде і про Рідний Край її працьовитих родичів — Україну. Щасливої мандрівки!

ПОМ'ЯНІМО...

(На згадку Зенона й Евгена Носковських)

Було їх два брати — Зеньо й Геньо.

Безжалісно покинули сонняшне, пахуче Поділля, Батька й Матір та й пішли в Усусуси. За ними тужили простори ланів пшениць, сонце, птаство і ячіло серце Мами.

Зеньо твердий, малоговіркий, обов'язковий, завзятий. Хіба міг хтось із нас забути його з Карпат, із-над Золотої Липи, з-над Стрипи? Сотня Носковського найкраще знає й пам'ятає його.

Геньо обов'язковий, до всіх призязний, працьовитий, тихий, скромний. Добра усмішка на устах роз'яснювала його сині очі й обличчя — це по Мамі дістав.

Перемандрували вони пішечки зо зброєю у руках усю Україну. І наситились вони ясними перемогами, понурими поразками. А ще, на радість, ненадійно зустріли в 1919 році свого батька, о. Володимира Носковського, що полинув був за синами в Україну.

Прийшла програна. Не вернулись вони до свого рідного, теплого гнізда, до с. Сорік, біля Бучача, де їх виглядали Батьки й сестри Марійка та Галя; де в саду бриніла пчілка, де цвіт яблуні п'янів серце і де старий о. Володимир із пчілкою гомонів:

— Гей, нема моїх синів! У Чехії опинилися, бо тут, на нашій Землі, ляшня не дасть їм жити!..

Де Мати перепілкою тужила і зідхала:

— Та що ж його вдієш! Якось уже так Бог дає!..

А в пізно-осінні вечори, при тусклім світлі лямпи на столі в їдальні, при тріскоті вогню в печі, — куди Параска пильно дровець докидала, — отець Володимир оповідав про дитячі і юнацькі роки Зеня й Геня, то про щасливу зустріч із ними в Україні, бо й отець Володимир завзятющий козарлюга був!..

І ось, покинули нас — Останню Сотню УСС: перший Зеньо, а за ним пішов оце й Геньо! Подалися до гурту тисяч УСС, що в безмежній лаві Героїв УСС стоять у небесних хоромах на „Позір": зустрічають Зеня й Геня!..

Михайло Островерха

Бріджпорт, Конн.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА

Річні Збори Відділу УККА відбулися 4-го лютого 1968 р. о год. 4 по пол. в Українському Народному Домі.

На предсідника Зборів вибрано п-ні Мирославу Чубату, а на секретаря Ярослава Гуру. Після звітів Управи, голови, секретаря, касира і куль.-освітнього референта, та дискуії, приступлено до вибору нової Управи на 1968 рік. Вибрані: голова — Анатолій Фалько, заст. гол. — Василь Пелещук, секретар — Ярослав Гура, касир — Олександер Самчук; член Управи — Володимир Болонний, куль.-освіт. реф. — Мирослав Стахів. До Контрольної Комісії увійшли: Тарас Сливінський, Петро Бойчук і Богдан Романів.

Управа Відділу УККА в Бріджпорт у діловому році 1967 мала успіхи. Наладнала співпрацю між всіми українськими організаціями. Влаштувала дві академії та концерт в 50-ту річницю Української Революції. Концерт добре вдався. Збільшено УН-Фонд до 700 долярів, що завдячується збірщикам: О. Самчукові і Ярославові Гурі.

Дуже прикра і сумна справа, — це те, що важко вдримати молодь при нашій громаді. Щороку кілька відсотків української молоді відходить до чужих громад.

Намічено в 1968 р. відзначити бенкетом 50-ліття відновлення Української Держави та 50-ліття Листопадового Зриву.

Яр. Гура

Вийшов новий „Український правописний словник"

Аделаїда, Австралія. — На доручення та заходом і коштом Української Центральної Шкільної Репрезентації і В-ва „Ластівка", вийшов у 1968 році „Український Правописний Словник", складений відомим педагогом і письменником Дмитром Нитченком. У книжці на 176 стор., з обкладинкою Л. Денисенка, зібрано близько 10.000 слів, при чому на кожному виставлено наголос; подано також багато морфологічних форм: відмінкових закінчень, ступені порівняння для якісних прикметників і прислівників, які від них походять. Дотепер поза Україною тричі перевидали „Правописний словник" Г. Голоскевича і вийшов невеликий словник проф. Артема Орла ще в Західній Німеччині, які, звичайно, не схоплюють новіших галузей життя й науки. Цю прогалину частково заповнює нововиданий словник. У передмові автор пише, що за основне джерело був для нього словник Г. Голоскевича, „бо він побудований на відомому харківському правописі з 1929 року, що його ми додержуємось у нашій правописній практиці". Новий „Український Правописний Словник", рекомендований УЦШРадою в Австралії для рідних шкіл, студентів шкіл українознавства та педагогічних шкіл, стане в пригоді також усім тим, хто вивчає українську мову або вдосконалює знання нашої мови. Книжку випущено фотоофсетним способом.

НОВИЙ КІНОФІЛЬМ ЗА О. ДОВЖЕНКОМ

Московська „Правда" з 19 червня надрукувала захоплену рецензію режисера Г. Рошаля на новий фільм Московської студії „Незабиваємое", за оповіданням Олександра Довженка. Поставила „Незабутнє" дружина О. Довженка, Ю. Солнцева. Тема фільму — боротьба проти нападу гітлерівських армій, і хоча діють у ньому Петро Чабан, Олеся, „куркуль-поліцай Заброда" та люди з подібними українськими прізвищами, у фільмі немає нічого українського. Рецензент радіє з того приводу: „У фільмі є колективний портрет народу: партійних і безпартійних людей", але якого народу — не відомо. Навіть ролі в цьому фільмі виконують Дехтярьова, Плотніков, Коротков і т. п., тільки ролю Чабана задля „кольориту" виконує Є. Бондаренко.

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

АТОМОВИЙ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН СКОРПІОН

19-го грудня 1959-го року відбулася церемонія спущення на воду атомового підводного човна „Скорпіон" в порті Гротан в Коннектикаті. Він не вернувся із морських вправ на Середземному морі. Остання вістка від нього була 21-го травня, коли він був коло Азорських островів недалеко Португалії. Його досі не знайдено.

ПОЖВАВИЛО ДІЯЛЬНІСТЬ КИЇВСЬКЕ В-ВО „ВЕСЕЛКА"

До половини цього року видавництво для дітей „Веселка" в Києві випустило в перекладах українською мовою „Діти капітана Гранта" Жюля Верна, „Пригоди Гекельбері Фінна" М. Твена і „Срібні ковзани" М. Додж. „Літературна Україна" з 14 червня інформувала, що „Веселка" плянує видати в наступних роках для дітей і молоді твори, „що досі взагалі не видавалися українською мовою або видавалися в малохудожніх перекладах: „Слідопит", „Піонери", „Прерія" Ф. Купера, „Малюнок", „Казки понеділка" А. Доде, „Каліфорнійські оповідання" Б. Гардта, „Вершник без голови" М. Ріда, „Айвенго" В. скотта, „Людина, що сміється" В. Гюго, „Таємничий острів" Жюля Верна тощо".

Але, на жаль, усі ці видання здійснюються за найновішим „правописом", себто дуже зросійщеною українською мовою, засмічені вони також здебільшого антимистецькими „соцреалістичними" ілюстраціями.

В КОЛГОСПНОМУ СЕЛІ КОЛЯДУЮТЬ І СЛУХАЮТЬ ВАТИКАНСЬКЕ РАДІО

Тижневик „Гомін України" з 10 лютого опублікував текст листа з УССР, написаного на другий день Різдвяних свят до родини за кордоном. В листі, між ін., зазначено, що в церкві співає хор з 35 осіб, що парохіяни мають клопоти з підшуканням нового дяка: „Молоді не хочуть вчитися, мовляв, як позамикають церкви, що ж тоді нам робити? Краще вчитися на лікарів, учителів і других". Автор листа згадує, що „часто слухаємо через радіо з Ватикану Службу Божу, що починається за московським часом 7.15 год." Про святкування Різдва та утримання церкви пише: „У селі ходили колядувати старші мужчини з кожної вулиці. Заколядували 700 рублів, а друга група пішла з вертепом, назбирали 500 рублів. Вже буде чим заплатити податок. Наша церква має 900 рублів податку, 100 рублів асекурації, а священикові платимо 100 рублів місячно.

Коли податок заплачений, так тоді можна відправляти; коли ні, то церкву замкнуть".

бвцР

Манітобський університет висловлює подяку фундаторам стипендій і нагород

Вінніпеґ. — Манітобський університет видав брошуру на 16 сторінок з інформаціями про численних жертводавців, які підтримують університет і завдяки яким багато студентів мають річні стипендії, нагороди, фонди на спеціяльні досліди тощо. У списках, між іншими товариствами й особами, жертводавцями на університет, з українських наведені наступні: нагорода ім. М. Белея за українські студії, нагорода Карпатського Кредитового Союзу, нагорода ім. Погорецького за українські студії, нагорода „Просвіти", нагорода В. Свистуна за українські студії. У розділі „Річні стипендії й нагороди" названо одного з фундаторів Український Народний Союз — Український Народний Дім, Товариство Українських бизнесменів і професіоналістів, Союз Українок Канади. Ректорат Манітобського університету зазначає, що опубліковані списки жертводавців і фундаторів є одночасно й висловом вдячности усім від імени університету.

Гомфрі заявляє, що буде сам собою, коли буде президентом

Вашингтон. — Кандидат на президента, віце-президент Гюберт Г. Гомфрі заявив у Крайовому Пресовому Клюбі, що коли він буде вибраний на президента, то вестиме свою власну закордонну і внутрішню політику. Гомфрі не обіцяв, що покине вести ту політику в справі В'єтнаму, яку тепер веде президент Джансон, ані не критикував політики Уряду, тільки заявив, що, коли він стане президентом, то його уряд матиме „свою власну програму, свої власні її відтінки, власний її сенс, власні перспективи і цілі". Гомфрі представив свою політику як президента цієї країни таким порівнянням: „Гюберт Гомфрі як віце-президент — є членом дружини; Гюберт Гомфрі як президент — є капітаном дружини. Тут є велика різниця".

Прихильники Гомфрі твердять, що він має запевнену номінацію

Вашингтон. — Прихильники кандидатури віце-президента Гюберта Г. Гомфрі дбайливо проаналізували настрої в Демократичній Партії і твердять, що після смерти сенатора Роберта Ф. Кеннеді становище віце-президента покращало і він має запевнену номінацію на кандидата на президента. Та вони признаються до того, що Гомфрі має запевнену більшість серед делеґатів на Конвенції в Шикаґо в серпніцього року, але важче йому здобути більшість серед виборців, як це свідчать опитування. Гомфрі має вже 1.811 голосів делеґатів, а до вибору кандидата треба тільки 1.312 голосів. Противник Гомфрі сенатор Юджін Мек Карті має досі тільки 502 і півголоса на Номінаційній Конвенції. Боротьба за голоси делеґатів іде більше за кулісами як на політичних вічах, і там її виграє віце-президент Гомфрі. Він вдоволений із того, що більшість делеґатів його підтримують, але як довголітній політик він заявляє, що до Конвенції ще далеко, і настрої делеґатів можуть змінитися.

ТАРЗАН, Ч. 6020. Мав полюд вбиває леопарда!

THE LEOPARD WAS SO SURPRISED BY THE HEADLIGHTS, IT FAILED TO NOTICE THE SHADOWY FIGURE LEAPING FROM ABOVE...

BEFORE THE BEAST COULD STRIKE BACK, THE APE-MAN'S LONG BLADE HAD PENETRATED ITS HEART!!

Леопард був так настрашений світлом лямп, що зовсім не звернув уваги на темну постать, яка злазила згори...

Поки бестія змогла напасти, довгий клинок мавполюда прошив її серце!